

Suomi Merellä -säätiö
50-vuotisjuhlaseminaari

1964 – 2014

4.11.2014

Säätytalo

Tervetuloa Suomi Merellä -säätiön 50-vuotisseminaariin!

Suomi Merellä -säätiön 50-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettävän kutsuseminaarin tarkoituksena on valtakunnallisesti ja kokonaisvaltaisesti keskustella Suomen kannalta keskeisistä ja ajankohtaisista merellisistä kysymyksistä. Seminaarin tavoitteena on vastata kysymykseen kansallisen meristrategian kehittämistarpeesta: Tarvitaanko Suomessa kansallista meristrategiaa?

Käymme teemaa läpi alustusten sekä paneelikeskustelun muodossa.

Seminaarijulkaisu

Juhlaseminaarin jälkeen julkaistaan kooste seminaarin esityksistä ja yhteenveto verkkojulkaisuna säätiön internet-sivuilla. Tavoite on julkaista esitykset 30.11.2014 mennessä. Verkkosoite on www.suomimerella.fi.

OHJELMA

16.00 Ilmoittautuminen, kahvi

16.30 Säätiön tervehdys, puheenjohtaja **Timo Hirvonen**

16.45 Alustukset, moderaattori **Jaakko Savisaari**

- Kansallisesta meristrategiasta, **Olli-Pekka Heinonen**, valtiosihteeri, Valtioneuvoston kanslia
- Kansallinen meriliikennestrategia, **Leena Sirkjärvi**, neuvotteleva virkamies, Liikenne- ja viestintäministeriö, Liikennepoliitiikan osasto / liikennealan strategia
- Merivoimat ja merelliset turvallisuusviranomaiset kansallisen meristrategian tukena, **Kari Takanen**, kontra-amiraali, Merivoimien komentaja

17.30–17.45 Tauko

- Global commons: Meriyhteytemme maailmalle, **Mika Aaltola**, ohjelmajohtaja, Ulkopoliittinen instituutti
- Huoltovarmuus ja meriyhteytemme, **Hannu Hernesniemi**, johtava analyttikko, Huoltovarmuuskeskus
- Meriteollisuus ja meristrategia, **Vesa Marttinen**, hallituksen puheenjohtaja, Meriteollisuus ry
- Arktinen osaamisemme ja meristrategia, **Markku Tuhkanen**, viestintäjohtaja, Arctia Shipping Oy

18.30 Paneeli*: Suomi merellä, moderaattori **Jaakko Savisaari**

18.50 Seminaarin yhteenveto ja loppukeskustelu

19.00–20.00 Vastaanotto

- * Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinosen tilalla paneelissa on alivaltiosihteeri **Timo Lankinen**

Seminaarissa noudatetaan Chatham House -sääntöä

Chatham House -sääntö (engl. Chatham House Rule) on keskustelutilaisuuteen osallistujille annettu sääntö, jonka mukaan esitettyä tietoa saa vapaasti käyttää, kunhan lähdesuojasta pidetään huolta siten, ettei asian esittäjää kerrota tai asiasisältöä yhdistetä esittäjäänsä.

PUHUJAESITTELY

Olli-Pekka Heinonen
valtiosihteeri
Valtioneuvoston kanslia

Olli-Pekka Heinonen toimii tällä hetkellä valtiosihteerinä Valtioneuvoston kansliassa.

Valtiosihteerinä hän johtaa Valtioneuvoston kanslian toimintaa sekä avustaa pääministeri Alexander Stubbia. Ennen siirtymistään Valtioneuvoston kansliaan vuonna 2012, hän toimi Yleisradiossa johtajana vuosina 2002-2012, liikenne- ja viestintäministerinä vuosina 1999-2002 sekä opetusministerinä 1994-1999. Kansanedustajana hän oli vuosina 1995-2002. Hän on myös toiminut useissa luottamustehtävissä yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Koulutukseltaan Heinonen on oikeustieteen kandidaatti. Olli-Pekka Heinonen on naimisissa ja hänellä on kolme lasta.

Leena Sirkjärvi
neuvotteleva virkamies
Liikenne -ja viestintäministeriö
Liikennepolitiikan osasto / liikennealan strategia

Leena Sirkjärvi on työskennellyt liikenne- ja viestintäministeriössä vuodesta 2009. Työnkuva on kattanut laajasti liikennepolitiikan valmistelua ja strategiatyötä liikennesektorilla. Hän on toiminut tiiviisti Euroopan laajuisten TEN-T -verkkojen kehittämisen ja rahoittamisen parissa viime vuodet. TEN-T -hankkeiden osalta ollut mukana myös monissa merenkulun projekteissa.

Leena Sirkjärvi toimi meriliikennestrategian valmistelussa työryhmän pääsihteerinä vastaten projektin eteenpäin viemisestä sekä eri osa-alueiden koordinoinnista. Tällä hetkellä tehtävät liittyvät meriliikennestrategian toimeenpanoon, TEN-T-politiikkaan, liikennesektorin arktiseen ulottuvuuteen sekä liikennepolitiikan uudistamistarpeisiin.

Kari Takanen
kontra-amiraali
Merivoimien komentaja

Kontra-amiraali Kari Takanen on syntynyt 1957. Varusmiespalveluksen ja reserviupseerikurssin suorittamisen jälkeen hänet ylennettiin aliluutnantiksi vuonna 1977. Seuraavana vuonna hän aloitti Merisotakoulussa merikadettikurssilla 49 valmistuen vuonna 1981 luutnantiksi ylennettynä. Valmistumisen jälkeen hän palveli Rannikkolaivastossa nuorempana upseerina ja aluksen päällikkönä vuoteen 1988 asti. Hänet ylennettiin yliluutnantiksi 1983 ja kapteeniluutnantiksi 1987. Vuonna 1988 hänet siirrettiin esiuupseerin tehtävään Merivoimien esikuntaan. Vuosina 1989-1991 kontra-amiraali Takanen suoritti Sotakorkeakoulussa yleisesikuntaupseerin tutkinnon ja komentajakapteeniksi hänet ylennettiin vuonna 1990. Sotakorkeakoulun jälkeen hän palveli Merivoimien esikunnassa toimiala- ja valmiuspäällikkönä. Vuonna 1995 Takanen nimitettiin Puolustusvoimain komentajan adjutantiksi. Komentajaksi hänet ylennettiin vuonna 1997.

Kontra-amiraali Takanen nimitettiin vuonna 1998 7. Ohjuslaivueen komentajaksi Suomenlahden meripuolustusalueella. Laivueen komentajuuden jälkeen hän palveli Merivoimien esikunnassa vanhemman osastoiesiuupseerin tehtävässä operatiivisella osastolla vuosina 2001-2002. Vuonna 2002 hänet ylennettiin kommodoriksi.

Vuonna 2003 hän opiskeli US Naval War College:ssa. Opintojen jälkeen samana vuonna hän aloitti Merivoimien operaatiopäällikön tehtävissä. Saaristomeren meripuolustusalueen komentajaksi hänet nimitettiin vuonna 2006.

Vuonna 2008 hänet siirrettiin Pääesikuntaan valmiuspäällikön tehtävään ja ylennettiin lippueamiraaliksi. Vuonna 2011 hänet nimitettiin suunnittelupäällikön tehtävään. Kontra-amiraaliksi hänet on ylennetty vuonna 2012. Merivoimien komentajana kontra-amiraali Takanen aloitti 1.11.2013.

Mika Aaltola
ohjelmajohtaja
Ulkopoliittinen instituutti

Mika Aaltola toimii tällä hetkellä Ulkopoliittisen instituutin globaalien turvallisuuden tutkimusohjelman johtajana. Hän toimii myös Tallinnan yliopiston kansainvälisten suhteiden professorina. Hän on aikaisemmin toiminut vierailevana tutkijana Johns Hopkins'in yliopistossa Washingtonissa (2013), akatemiattutkijana (2008-2010), vierailevana tutkijana Pariisin Sciences Po:n yliopistossa (2011), professorina Minnesotan yliopistossa (2006-2008), Tampereen yliopistossa tutkijana ja opettajana (1998-2005) sekä Cambridgen yliopistossa vierailevana tutkijana (1997). Hänen kansainväliset tutkimusmonografiansa ovat keskittyneet globaalien valtopoliittien ilmentymiseen esimerkiksi humanitarismin ja pandemiaturvallisuuden yhteydessä sekä Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaan, suurpolitiikkaan ja geostrategiaan. Hän on julkaissut tutkimuksia myös Suomen ulkopoliittikasta. Tällä hetkellä hän tutkii globaalien yhteyksien geopolitiikkaa sekä merellisiä ja digitaalisia globaalivirtoja.

Hannu Hernesniemi
johtava analyytikko
Huoltovarmuuskeskus

Hannu Hernesniemi (syntynyt 22.5.1955 Lappajärvellä) on suorittanut valtiotieteen lisensiaatin tutkinnon (pääaineena kansantaloustiede) Helsingin yliopistossa ja sitä ennen yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinnon Tampereen yliopistossa. Opiskelun lomassa hän toimi toimittajana kolme vuotta. Sotilasarvoltaan hän on reservin vänrikki erityisalanaan tiedotus ja toissijaisesti ilmatorjunta. Lapsia on siunaantunut neljä. Hernesniemi on työskennellyt tutkijana Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksessa (ETLA) vuosina 1985 - 1988, Suomen Optiomeklareissa tutkimuspäällikkönä vuosina 1988 - 1992 ja sen jälkeen tutkimusjohtajana ETLA:n projektitutkimusyksikössä Etlatieto Oy:ssä vuoteen 2012 saakka. Tutkimuksen kohteena olivat erityisesti yritysten, toimialojen ja klustereiden kilpailukyky. Hän on tehnyt tutkimusta Suomen lisäksi runsaasti Venäjältä ja Baltian maista. Hernesniemi on seurannut aktiivisesti Suomen meriklusterin kehitystä ja tehnyt sitä koskevaa tutkimusta. Hän oli mukana kirjoittamassa kahta meriklusteritutkimusta (Suomen meriklusteri, Tekes teknologiatutkimus 140/2003

ja Suomen meriklusteri 2008, Tekesin katsaus 226/2008) yhdessä Turun yliopiston tutkijoiden kanssa. Suomen ja Venäjän liikenteellisiä sidoksia ja transitoliikenteen kehitystä hän selvitti yhdessä venäläisten tutkijoiden kanssa vuonna 2005 ilmestyneessä tutkimuksessa (ETLA B209, 2005). Vuonna 2012 hän kirjoitti Valtiovarainministeriölle selvityksen merenkulun toimintaedellytyksistä, kilpailukyvyistä ja julkisen talouden sopeuttamistoimista (ETLA, Keskusteluaiheita nro 1270).

Nykyisin Hernesniemi työskentelee Huoltovarmuuskeskuksen johtavana analytikkona. Työhön kuuluu laajasti huoltovarmuuteen ja kansakunnan turvallisuuteen vaikuttavien asioiden ja kehityskulkujen seuraaminen. Työhönsä liittyen hän on osallistunut mm. TEM:n Rikkisääntelyyn sopeutuminen - työryhmän työhön asiantuntijana ja LVM:n meriliikennestrategiatyöhön. Haastava, keskeinen työkysymys on Suomen huoltovarmuuden kannalta riittävä merikuljetuskyky ja sen käytettävyys poikkeusoloissa.

Hernesniemi on kiinnostunut erityisesti ilmastonmuutokseen liittyvistä mahdollisuuksista, joista Suomen kannalta tärkeä on arktisten alueiden elinkeinoelämän ja logistiikan kehitys. Suomen meritekniselle teollisuudelle avautuu uusia mahdollisuuksia arktisen meriliikenteen myötä. Merkittävä osa Suomen ja Itä-Aasian välisestä kaupasta voisi kulkea lyhyempää pohjoista merireittiä, jos saataisiin aikaiseksi ratayhteys Jäämerelle todelliseen syväsatamaan. Myös uusiutuva energia ja energiateknologia ovat tärkeitä. Suomesta voi tulla bioöljyvaltio, koska metsävarat mahdollistavat laajamittaisen bioöljyn tuotannon. Itämeren altaan metsäbiomassasta voitaisiin tuottaa rikitöntä bioöljyä koko Itämeren meriliikenteen tarvitsema polttoainemäärä.

Vesa Marttinen
hallituksen puheenjohtaja
Meriteollisuus ry

Merenkulun ja meriteollisuuden piirissä Vesa Marttinen tunnetaan vahvoista vuorovaikuttajan ja visionäärin ominaisuuksistaan. Hän on johtanut asiantuntijatiimejä ja tuotannollisia yrityksiä. Tämä on tapahtunut päivittäisissä operaatioissa sekä strategisessa kehittämisessä, varmentaan kannattavuuden ja valmentaan ne luomaan uusia innovaatioita sekä liiketoimintamalleja. Hänen valintojansa ohjaa arvon luonti asiakkaille sekä arvon saaminen omistajille. Näillä lähtökohdilla on tulevaisuutta muokattu niin julkisesti listatuissa globaaleissa konserneissa kuin yksityissomisteisissa keskikoon yrityksissä. Mahdollisuudet alalla ovat vieneet Vesan ympäri Aasiaa, Amerikkaa ja Eurooppaa yli 15 vuoden ajan.

Vesa Marttisen urakehitys vastaa tätä lähestymistä. Viimeistellessään laiva-suunnittelun ja teollisuusjohtamisen diplomityötään Tekniselle Korkeakoululle hän oli jo Silja Linen palveluksessa. Siellä laivojen investointiprojektit, tonniston osto ja myynti sekä laivaston ylläpidon hallinta olivat tämän asiantuntijan keskeisimmät toimialueet. Saatuaan kokemusta skandinaavisesta merenkulusta, hän siirtyi meriteolliselle puolelle, Yhdysvaltoihin ja ensimmäiseen toimitusjohtajan positioonsa 30-vuotiaana. Yritys oli Deltamarin Engineering Inc. jossa Vesan johdolla konsultoitiin amerikkalaisia laivanomistajia ja telakoita. Vuonna 2005 tehtyjen järjestelyiden jälkeen hän tuli Aker Yards Cruise & Ferryn globaalin palveluliiketoiminnan johtajaksi. Akerilla luotiin tämä liiketoiminta alusta alkaen ja etabloiduttiin matkustajalaivojen operointialueille. Keskeistä oli verkostoliiketoimintamallit, uudet tuotteet ja palvelut, laivojen ansaintakyvyn parantaminen ja projektiliiketoiminnan johtaminen globaalisti. 2009 alkaen Vesan kontribuutio kohdistui Wärtsilän innovatiivisuuteen, ensin ympäristöpalveluiden johtajana ja siitä johtuen kokonaisvaltaisen elinkaariratkaisun kehittämistä yhdessä Wärtsilän tiimien, laivanomistajien ja rahtaajien kanssa. Vuonna 2012 hän siirtyi taas täyteen liiketoimintavastuuseen BLRT-ryhmän Turun Korjaus-telakan toimitusjohtajaksi, johtuen yhteistyötä Itämeren lähimerenkulun toimijoiden kanssa investointiprojekteissa ja laivojen ylläpidossa.

Hän on parhaillaan Meriteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja. Lisäksi Vesa on ollut BestServin hallituksen sekä useamman yleisen komitean ja työryhmän jäsen.

Markku Tuhkanen
viestintäjohtaja
Arctia Shipping Oy

Markku Tuhkanen (s.1965) on valtion jäänmurtajayhtiön Arctia Shippingin viestinnästä ja markkinoinnista vastaava johtaja vuodesta 2011 lähtien. Aiemmin hän työskenteli neuvottelevana virkamiehenä Liikenne- ja viestintäministeriössä.

Tuhkanen on ollut myös ulkoasianministeriön ja armeijan palveluksessa sekä erilaisissa päällikkötehtävissä Suomen suurimmissa mediataloissa. Balkanin maiden lisäksi hän on asunut ja työskennellyt mm. Bangkokissa, Pekingissä ja Jerusalemissa. Tuhkanen on valmistunut filosofian maisteriksi Jyväskylän yliopistosta.

Timo Lankinen
alivaltiosihteeri
Valtioneuvoston kanslia

Timo Lankinen on työskennellyt Valtioneuvoston kansliassa alivaltiosihteerinä vuodesta 2012. Tätä ennen hän toimi Opetushallituksen pääjohtajana ja useissa eri tehtävissä Opetusministeriössä. Koulutukseltaan hän on oikeustieteen kandidaatti.

Jaakko Savisaari
kommodori (evp)

Jaakko Savisaari valmistui upseeriksi Merisotakoulusta 27.3.1979. Kommodori Savisaari on palvellut upseerina Merivoimissa ja Puolustusvoimissa 1979–2011 monipuolisissa tehtävissä. Ensimmäisen kymmenen vuoden aikana hän toimi kouluttajatehtävissä sekä aluksen ja viirikön päällikkönä. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon Savisaari suoritti merisotateknisellä linjalla 1986–1989.

Tärkeimmät tehtävät yleisesikuntaupseerina ovat olleet:

- Miinatoimiston päällikkö Merivoimien Esikunnassa 1991-1997
- Miinalaivueen komentaja Saaristomeren Meripuolustusalueella 1997-1999
- Valmiuspäällikkö Merivoimien Esikunnassa 1999-2002
- Apulaisosastopäällikkö Pääesikunnan operatiivisella osastolla 2002-2003
- Materiaaliosaston päällikkö Merivoimien Esikunnassa 2003-2006
- Apulaisosastopäällikkö Pääesikunnan suunnitteluosastolla 2007-2008
- Suomen puolustusasiamies Yhdysvalloissa ja Kanadassa 2008-2011.

Eläkkeelle puolustusvoimista Savisaari jäi 1.1.2012.

Jaakko Savisaari on toiminut ATLAS ELEKTRONIK Finland Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2012.

Suomi Merellä -säätio

Säätiön tarkoituksena on edistää merisotilaallista tutkimustyötä ja vaalia oikean meripuolustushengen kehittämistä ja lujittamista. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa harjoittamalla merisotilaallista julkaisutoimintaa sekä myöntämällä varoja ja apurahoja tähän tarvittavan aineiston keräämistä ja tukemista varten.

Säätiö voi myös muulla tavoin luoda taloudellisia toimintaedellytyksiä Meriupseeriyhdistyksen aatteellisten päämäärien saavuttamiselle.

Perustaminen ja toiminnan käynnistäminen

Syksyllä 1962 Meriupseeriyhdistyksen johtokunnassa (nyk. hallitus) ryhdyttiin keskustelemaan yhdistyksen julkaisutoiminnan tukemisesta mahdollisesti perustettavan säätiön avulla. Suomi Merellä -lehti sekä suunnitteilla ollut Laivaston 50-vuotishistoria kaipasivat rahoittajaa, jollaiseksi säätiömuotoisen yhteisön todettiin sopivan parhaiten.

Useiden välivaiheiden jälkeen Oikeusministeriö hyväksyi säätiön säännöt helmikuussa 1964 ja lopullisen toimikelpoisuutensa säätiö saavutti 11.6.1964, jolloin Suomi Merellä -säätiö merkittiin säätiörekisteriin.

Tätä tilaisuutta ovat tukeneet

Millog

 ATLAS ELEKTRONIK FINLAND
A company of the ATLAS ELEKTRONIK Group

 FURUNO FINLAND OY

KONGSBERG

200

LUOTSI
mainostoimisto

-
- Millog Oy • Atlas Elektronik Finland Oy • Furuno Finland Oy • Kongsberg Defence Oy
  - Telva Oy Ab • Mainostoimisto Luotsi Oy

USKOTTAVUUTTA TEKEMISEEN.

Ammattimainen tekeminen viimeistellään ammattitaitoisella markkinointiosaamisella.

Ota yhteyttä. Autamme ja palvelemme. Täydellä luottamuksella.

Mainostoimisto Luotsi Oy
Kirjatyöntekijänkatu 2
00170 Helsinki
puh. 09 662 007
www.mainostoimistoluotsi.com

LUOTSI
mainostoimisto